

Λεωφ. Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα
Τηλ.: 210 6974716-8, Fax: 210 6969604
e-mail: info@ypoian.gr
www.ypoian.gr

ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 7 Δεκεμβρίου 2009

Α.Π. 3746.107

✓ ΠΡΟΣ: κ. Φίλιππο Πετσάλνικο
Πρόεδρο της Βουλής των
Ελλήνων

Κύριε Πρόεδρε,

Στο πλαίσιο του άρθρου 36 παρ. 7 του Κανονισμού της Βουλής παρακαλώ όπως ορίσετε συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου προκειμένου να ενημερωθούν τα μέλη της για το Σχέδιο Νόμου το οποίο προτίθεται να καταθέσω άμεσα με τίτλο «Ρύθμιση χρεών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων». Επισυνάπτεται το Σχέδιο Νόμου και η σχετική Αιτιολογική Έκθεση.

Με εκτίμηση,

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΛΟΥΚΑ Τ. ΚΑΤΣΕΛΗ

Εσωτ. Διανομή:

- Γρ. Υπουργού

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Στρατής Καρβέλλης
Διευθυντής

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ ΥΠΕΡΧΡΕΩΜΕΝΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

I. Γενικό Μέρος

Η εισοδηματική στενότητα, τα απαράδεκτα υψηλά επιτόκια στο χώρο ιδίως της καταναλωτικής πίστης, οι επιθετικές πρακτικές προώθησης των πιστώσεων, ατυχείς προγραμματισμοί, απρόβλεπτα γεγονότα στη ζωή των δανειοληπτών (απώλεια εργασίας κ.α.), αποτέλεσαν παράγοντες που, δρώντας υπό την απουσία θεσμών συμβουλευτικής υποστήριξης των καταναλωτών σε θέματα υπερχρέωσης, ανενόχλητα συνέβαλαν στην αυξανόμενη υπερχρέωση νοικοκυριών που, αδυνατώντας εν συνεχεία να αποπληρώσουν τα χρέη τους, υπέστησαν και υφίστανται, τις αλυσιδωτά επερχόμενες καταστροφικές συνέπειές της.

Σημαντικό μέρος των πολιτών έχει οδηγηθεί σήμερα στη περιθωριοποίηση, καθώς, μη διαθέτοντας σοβαρή αγοραστική δύναμη και δυνατότητα απεγκλωβισμού από την υπερχρέωση, δεν είναι σε θέση να σχεδιάσει τη συμμετοχή του στην οικονομική και κοινωνική ζωή. Η υπερχρέωση αναδεικνύεται πλέον ως ένα από τα μεγαλύτερα κοινωνικά προβλήματα και στη χώρα μας και ως σύγχρονο κοινωνικό κράτος δικαίου έχουμε καθήκον να αντιμετωπίσουμε. Κανείς δεν μπορεί πια να αγνοεί την αδήριτη ανάγκη να δοθεί η πραγματική δυνατότητα στους υπερχρεωμένους καταναλωτές και επαγγελματίες να πραγματοποιήσουν πλέον ένα νέο οικονομικό ξεκίνημα στη ζωή τους.

Με την κατάθεση του παρόντος Σχεδίου Νόμου στη Βουλή προς ψήφιση η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ υλοποιεί μία σημαντικότετη δέσμευση, την οποία, άλλωστε, είχε αναλάβει με τον πλέον συγκεκριμένο τρόπο, όταν είχε καταθέσει ως αξιωματική αντιπολίτευση πρόταση νόμου για τη ρύθμιση χρεών των υπερχρεωμένων καταναλωτών, δίνοντας διέξοδο και προοπτική σε χιλιάδες υπερχρεωμένους δανειολήπτες και νοικοκυριά. Με τις διαδικασίες και τους θεσμούς που εισάγει το σχέδιο νόμου, οι υπερχρεωμένοι πολίτες που έχουν αποδεδειγμένη και μόνιμη αδυναμία να εξυπηρετήσουν τα χρέη τους, μπορούν να ρυθμίσουν την εξόφλησή τους με ευνοϊκότερους όρους αλλά και να απαλλαγούν από τα χρέη τους, εφόσον εξυπηρετήσουν για τέσσερα έτη με βάση το εισόδημα από την εργασία τους ένα μέρος των χρεών που καθορίζεται από το Δικαστήριο και δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το 10% των οφειλών. Ωστόσο, και αυτή η τελευταία προϋπόθεση δεν τίθεται με

άκαμipto τρόπο, καθώς δίνεται η δυνατότητα, κάτω από αυστηρές προϋποθέσεις ελέγχου, και στα νοικοκυριά εκείνα που ζουν υπό εξαιρετικά δυσχερείς συνθήκες, δίχως περίσσειμα εισοδήματος, εξυπηρετώντας έστω και ένα μικρότερο μέρος των χρεών τους, να επιτύχουν τον απεγκλωβισμό από την υπερχρέωση.

Πρόκειται ουσιαστικά για την καθιέρωση και στη χώρα μας της δυνατότητας του φυσικού προσώπου να απαλλάσσεται από τα χρέη του (της πτώχευσης του ιδιώτη), όταν δεν υφίστανται περιουσιακά στοιχεία για την ικανοποίησή τους και δεν επαρκούν προς τούτο ούτε τα τρέχοντα εισοδήματά του. Σε αυτό το πλαίσιο, η ρύθμιση των χρεών και η απαλλαγή από αυτά, εφόσον ο οφειλέτης εξαντλήσει για ορισμένο χρονικό διάστημα τις δυνατότητες εξυπηρέτησης των χρεών, προβάλλουν εκ των πραγμάτων ως ένα σημαντικό εργαλείο στην αντιμετώπιση του θεμελιώδους για την συνοχή της κοινωνίας μας αυτού προβλήματος. Άλλωστε, υπάρχουν πλείστα παραδείγματα άλλων χωρών, με αφετηρία αυτό των Ηνωμένων Πολιτειών (13^ο κεφάλαιο της Bankruptcy Reform Act, 1978), που διαθέτουν ήδη από μακρού ρυθμίσεις για την απαλλαγή των υπερχρεωμένων ιδιωτών από τα χρέη τους, όταν αυτοί αδυνατούν να ανταποκριθούν σε αυτά, παρόμοιες με αυτές που θεσπίζονται με το παρόν σχέδιο νόμου (έτσι ενδεικτικά ο Καναδάς, η Ιαπωνία, η Μεγάλη Βρετανία, η Δανία από το 1982, η Νορβηγία, η Σουηδία και η Αυστρία από το 1994, η Ολλανδία από το 1998, η Γερμανία σε ισχύ από 1999, το Βέλγιο από το 1999, η Γαλλία από το 2003, η Πορτογαλία από το 2004, η Τσεχία από το 2008).

Η δυνατότητα της απαλλαγής του φυσικού προσώπου από τα χρέη του βρίσκει την νομιμοποίησή της ευθέως στο ίδιο το κοινωνικό κράτος δικαίου που επιτάσσει να μην εγκαταλειφθεί ο πολίτης σε μία χωρίς διέξοδο και προοπτική κατάσταση, από την οποία, άλλωστε, και οι πιστωτές δεν μπορούν να αντλήσουν κανένα κέρδος. Μία τέτοια απαλλαγή χρεών δεν παύει όμως να εξυπηρετεί και ευρύτερα γενικό συμφέρον, καθώς οι πολίτες επανακτούν ουσιαστικά μέσω των παραπάνω διαδικασιών την αγοραστική τους δύναμη προάγοντας την οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα.

Η εν λόγω διαδικασία διαφέρει από την πτώχευση των εμπόρων όσον αφορά τον επιδιωκόμενο σκοπό. Ενώ στην τελευταία προτάσσεται η ικανοποίηση των πιστωτών, με μοιραίες συχνά συνέπειες για την επιχείρηση, στόχος των εν λόγω διατάξεων είναι η επανένταξή του υπερχρεωμένου πολίτη στην οικονομική και κοινωνική ζωή με την επανάκτηση της οικονομικής ελευθερίας που συνεπάγεται η εξάλειψη των χρεών που αδυνατεί να αποπληρώσει. Η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών αποβλέπει εν προκειμένω στη δυνατότητα μίας δεύτερης ευκαιρίας στο υπερχρεωμένο φυσικό πρόσωπο για ένα νέο οικονομικό ξεκίνημα, χωρίς τα ανυπέρβλητα βάρη του παρελθόντος, με τη δυνατότητα απαλλαγής από υποχρεώσεις που έχει αναλάβει, εφόσον για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα εξαντλήσει τις δυνατότητες ικανοποίησης των πιστωτών του. Η (μερική έστω) ικανοποίηση των πιστωτών από το εισόδημα του οφειλέτη για μία συγκεκριμένη χρονική

περίοδο προβάλλει ως δοκιμασία και επίδοση του οφειλέτη προκειμένου να επιτύχει το ευεργετικό αποτέλεσμα της απαλλαγής των χρεών με την ολοκλήρωση της πτωχευτικής διαδικασίας.

Η πρόταση νόμου δίνει μία ρεαλιστική προοπτική απεγκλωβισμού από τα χρέη σε όλους τους υπερχρεωμένους πολίτες. Διαφυλάττει στα υπερχρεωμένα νοικοκυριά που θα θελήσουν να αξιοποιήσουν τις ρυθμίσεις ένα ελάχιστο επίπεδο οικονομικής διαβίωσης. Με μία πρωτοποριακή ρύθμιση λαμβάνει ιδιαίτερη μέριμνα για τη διατήρηση και προστασία της κύριας κατοικίας των οφειλετών, αφού επιτρέπει σε αυτούς να την εξαιρέσουν από την ρευστοποίηση της περιουσίας τους. Τούτο δε υπό όρους και διαδικασία που δεν θίγουν τα συμφέροντα των πιστωτών.

Το σχέδιο νόμου που κατατίθεται στη Βουλή στηρίζεται στην αντίστοιχη πρόταση νόμου που είχε καταθέσει το ΠΑΣΟΚ στη Βουλή ως αξιωματική αντιπολίτευση. Ήδη πριν την κατάθεση της τελευταίας, είχε δοθεί σχέδιο αυτής προς διαβούλευση. Σε αυτή ανταποκρίθηκαν όλοι οι φορείς, καταθέτοντας τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις τους. Κοινή πεποίθηση όλων των πλευρών ήταν ότι η εν λόγω νομοθετική πρωτοβουλία ερχόταν να αντιμετωπίσει ένα πραγματικό, ιδιαίτερα μεγάλο και οξυμένο πρόβλημα της ελληνικής κοινωνίας κατά τρόπο ουσιαστικό, σύγχρονο, θεσμικό, εναρμονισμένο με τις επιταγές ενός σύγχρονου κοινωνικού κράτους δικαίου. Παρατηρήσεις όλων των φορέων είχαν ληφθεί υπόψη στην τελική διαμόρφωση της πρότασης νόμου που είχε καταθέσει το ΠΑΣΟΚ ως αξιωματική αντιπολίτευση. Ωστόσο, και η τελευταία ετέθη εκ νέου προς διαβούλευση από το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και συγκεντρώθηκαν πλήθος παρατηρήσεων από πολίτες, φορείς και επιστημονικές ενώσεις. Το παρόν σχέδιο νόμου έλαβε την οριστική του μορφή μετά την αξιοποίηση και των πρόσφατων αυτών διαδικασιών διαβούλευσης.

II. Ειδικό Μέρος: Επί των άρθρων

Με το πρώτο άρθρο καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του νόμου. Σε ρύθμιση και απαλλαγή υπάγονται χρηματικές οφειλές των μη εχόντων πτωχευτική ικανότητα φυσικών προσώπων. Εξαιρούνται οφειλές από αδικοπραξία που διαπράχθηκε με δόλο, διοικητικά πρόστιμα, χρηματικές ποινές, οφειλές από φόρους και τέλη προς το Δημόσιο και οι εισφορές προς τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης.. Προϋπόθεση υπαγωγής είναι κατά τα ισχύοντα και στο πτωχευτικό δίκαιο η επελθούσα ή επαπειλούμενη – μη δόλια – μόνιμη αδυναμία πληρωμής ληξιπρόθεσμων χρεών. Κάθε οφειλέτης μπορεί να αξιοποιήσει μόνο μία φορά τις ρυθμίσεις για την απαλλαγή χρεών, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του νόμου.

Σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου, η εν λόγω ρύθμιση χρεών με απαλλαγή του υπερχρεωμένου φυσικού προσώπου από μέρος αυτών επιδιώκεται σε τρία στάδια. Στα δύο πρώτα (άρθρα 2 και 4) επιδιώκεται ουσιαστικά η ρύθμιση των χρεών και η απαλλαγή του από το υπόλοιπο αυτών με τη σύμφωνη γνώμη των πιστωτών και των πιστωτικών ιδρυμάτων. Τούτο καταρχήν στο πλαίσιο ενός εξωδικαστικού συμβιβασμού, και εν συνεχεία με την επιδίωξη ενός συμβιβασμού ενώπιον του Δικαστηρίου.

Το πρώτο στάδιο (άρθρο 2) εκτυλίσσεται πριν ακόμη την υποβολή της αίτησης και περιλαμβάνει την επιδίωξη εξωδικαστικής επίλυσης στη βάση ενός πλάνου εξυγίανσης των χρεών. Δεν ισχύουν κάποιες εκ του νόμου προδιαγραφές για την έναρξη της διαδικασίας αυτής. Θεσπίζεται, ωστόσο, ως προϋπόθεση η προσκόμιση με την υποβολή της αίτησης απαλλαγής από τα χρέη βεβαίωσης οικείου φορέα με την οποία να βεβαιώνεται ότι κατά το τελευταίο πριν την υποβολή της αίτησης εξάμηνο έγινε πράγματι προσπάθεια εξώδικης ρύθμισης των οφειλών στη βάση ενός συγκεκριμένου σχεδίου που απέβη άκαρπη (άρθρο 4 παρ. 2α). Το σχέδιο εμπεριέχει κατάσταση της υπάρχουσας περιουσίας και του εισοδήματος του οφειλέτη, κατάσταση των πιστωτών με τις απαιτήσεις του, ρυθμίσεις σχετικά με την εκκαθάριση των χρεών, δηλώσεις για τις δυνατότητες εξασφάλισης των απαιτήσεων των πιστωτών.

Στο στάδιο αυτό τα μέρη είναι ελεύθερα να συμφωνήσουν ό,τι πράγματι κρίνουν προς το συμφέρον τους, ακόμη και σε ένα μηδενικό πλάνο, δηλαδή και την απελευθέρωση του οφειλέτη από το χρέος με την καταβολή ενός ποσού χωρίς περαιτέρω περίοδο εξόφλησης επιπρόσθετου μέρους του χρέους. Άλλωστε, οι νέοι θεσμοί δημιουργούν και ισχυρά κίνητρα στα δύο μέρη να έρθουν σε μία μεταξύ τους συμφωνία. Οι οφειλέτες γιατί αντιλαμβάνονται ότι η απαλλαγή τους προϋποθέτει μία μακρόχρονη δοκιμασία που συνεπάγεται σημαντικούς περιορισμούς για τους ίδιους, ενδεχομένως και μετά την περάτωσή της. Οι πιστωτές και τα πιστωτικά ιδρύματα, γιατί γνωρίζουν ότι με την υποβολή της αίτησης και την προώθηση της διαδικασίας για την απαλλαγή από τα χρέη το ύψος των καταβολών και η απαλλαγή από τα χρέη θα επέλθουν χωρίς τη σύμφωνη πλέον γνώμη τους. Έχουν, λοιπόν, συμφέρον, αν ο οφειλέτης υπόσχεται με ρεαλιστικούς με βάση το εισόδημά του όρους ή με ασφάλειες τρίτων την εξυπηρέτηση ενός μέρους του χρέους, που πιθανολογείται ότι θα μπορούσε να είναι ψηλότερο από αυτό που θα εισέπρατταν οι πιστωτές στη διάρκεια της διαδικασίας απαλλαγής, να έρθουν σε συμφωνία μαζί του. Εξάλλου, η έναρξη της διαδικασίας ρύθμισης των οφειλών συνεπάγεται σημαντικά έξοδα για τον οφειλέτη, που είναι προς το συμφέρον και των δύο πλευρών να αποφευχθούν προκειμένου να διατηρηθούν δυνατότητες αποπληρωμής μεγαλύτερης οφειλής.

Ένα σημαντικό στοιχείο από την εισαγωγή της διαδικασίας ρύθμισης και απαλλαγής από χρέη είναι, λοιπόν, ότι συνεισφέρει στην ανάπτυξη μίας κουλτούρας συζήτησης, διαπραγμάτευσης και ρύθμισης των

χρεών, που στη σημερινή πρακτική είναι ανύπαρκτη, καθώς δίνει τη δυνατότητα στους πιστωτές να πληροφορούνται την συνολική οικονομική κατάσταση του οφειλέτη, τους κινδύνους και αδυναμίες εξυπηρέτησης των χρεών και να υιοθετήσουν ενόψει της πιθανής υπαγωγής του οφειλέτη στις ρυθμίσεις του παρόντος σχεδίου νόμου ηπιότερες και ρεαλιστικότερες προσδοκίες.

Σε περίπτωση που δεν οδηγήσει σε κάποιο αποτέλεσμα η εν λόγω φάση, ο οφειλέτης δικαιούται να υποβάλει αίτηση για έναρξη της διαδικασίας απαλλαγής από τα χρέη.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση της αίτησης είναι το Ειρηνοδικείο στην περιφέρεια του οποίου ο οφειλέτης έχει την κύρια κατοικία του, άλλως τη διαμονή του, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας. Η τελευταία επιτρέπει στο δικαστήριο την αυτεπάγγελτη έρευνα των γεγονότων, καθώς αυτό μπορεί να διατάξει κάθε πρόσφορο μέτρο και αποδείξεις, ώστε να σχηματίσει πλήρη δικανική πεποίθηση ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής του νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 η αίτηση πρέπει να περιέχει α) κατάσταση της υπάρχουσας περιουσίας του οφειλέτη και των πάσης φύσεως εισοδημάτων του ιδίου και του συζύγου του, β) κατάσταση των πιστωτών του και των απαιτήσεων τους κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα και γ) σχέδιο διευθέτησης οφειλών, που να λαμβάνει υπόψη με εύλογο τρόπο και συσχέτιση τόσο τα συμφέροντα των πιστωτών, όσο και την περιουσία, τα εισοδήματα και την οικογενειακή κατάσταση του οφειλέτη. Ο οφειλέτης υποχρεούται περαιτέρω να προσκομίσει βεβαίωση για τον εξωδικαστικό συμβιβασμό και υπεύθυνη δήλωσή του για την ορθότητα και πληρότητά τους και για τις μεταβιβάσεις ακινήτων που προέβη την τελευταία πενταετία. Με την αίτηση ή εντός ενός μηνός από την κατάθεσή της ο οφειλέτης καταθέτει στη γραμματεία έγγραφα που έχει στη διάθεσή του σχετικά με την υπάρχουσα περιουσία του, τα πάσης φύσεως εισοδήματά του, τους πιστωτές και τις απαιτήσεις τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 ο οφειλέτης κοινοποιεί αντίγραφα της αίτησης, με κλήση προς τους πιστωτές για να παρασταθούν στη συζήτησή της αλλά και πρόσκληση να λάβουν θέση επί του σχεδίου διευθέτησης των οφειλών μέχρι τη συμπλήρωση δύο μηνών από την υποβολή της αίτησης. Αν δεν αντικρούσουν το σχέδιο οι πιστωτές εντός της παραπάνω προθεσμίας, τεκμαίρεται ότι το αποδέχθηκαν.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 από την κοινοποίηση της αίτησης αναστέλλονται τα ατομικά κατά του οφειλέτη καταδιωκτικά μέτρα και παύει ο εκτοκισμός των οφειλών. Το αρμόδιο δικαστήριο, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, δύναται, ωστόσο, μετά από αίτηση πιστωτή ή πιστωτών να διατάξει διαφορετικά.

Το άρθρο 7 ρυθμίζει περαιτέρω τη διαδικασία δικαστικού συμβιβασμού. Αν προβληθούν αντιρρήσεις από τους πιστωτές

προβλέπεται η δυνατότητα τροποποίησης του σχεδίου, σε ημερομηνίες που έχουν προκαθορισθεί από το νόμο και τις οποίες δύναται να γνωρίζουν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη καθώς αυτές προσδιορίζονται με αναφορά στην ημερομηνία υποβολής της αίτησης, προκειμένου να γίνει με την ίδια διαδικασία μία δεύτερη προσπάθεια για συμφωνία των πιστωτών. Αν διαφωνούν με αυτό μεμονωμένοι πιστωτές, μπορεί να υποκατασταθεί υπό προϋποθέσεις η συναίνεσή τους από το δικαστήριο κατά τη συζήτηση της αιτήσεως. Η υποκατάστασή τους μπορεί να γίνει, πάντως, μόνο αν εξυπηρετεί το γενικό συμφέρον των πιστωτών, αν δηλαδή σε αυτούς θα περιέλθει σε κάθε περίπτωση τόσο χρηματικό ποσό, όσο θα προσδοκούσαν να λάβουν και μετά από μία ολοκληρωμένη διαδικασία απαλλαγής από τα χρέη. Με την αποδοχή του σχεδίου εκκαθάρισης χρεών τούτο ισχύει πλέον ως συμβιβασμός και θεωρείται ότι ανακλήθηκε η αίτηση για την έναρξη της διαδικασίας απαλλαγής από τα χρέη. Η διαδικασία και η συνακόλουθη σε αυτή απαλλαγή από τα χρέη περιττεύει. Δεν επέρχεται η απαλλαγή από χρέη που δεν συμπεριελήφθησαν στις παραπάνω καταστάσεις και δεν ενημερώθηκαν οι πιστωτές τους.

Το άρθρο 8 αναφέρεται στη δικαστική ρύθμιση χρεών με απαλλαγή από χρέη. Σε περίπτωση, λοιπόν, που δεν γίνει αποδεκτό σχέδιο εκκαθάρισης των χρεών από τους πιστωτές, το δικαστήριο προβαίνει στη ρύθμιση των χρεών και απαλλαγής από αυτά, η οποία ρυθμίζεται στο έκτο άρθρο. Το δικαστήριο ελέγχει αυτεπαγγέλτως πλέον αν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις. Εφόσον πράγματι δεν επαρκούν τα περιουσιακά στοιχεία και εισοδήματά του για την αποπληρωμή των χρεών, ακόμη κι αν είχε προηγηθεί η ρύθμιση αυτών, το δικαστήριο προχωρά στην υπό όρους απαλλαγή του οφειλέτη από χρέη του. Η ικανοποίηση των πιστωτών γίνεται στο στάδιο αυτό μέσα από το εισόδημα που προσπορίζει από την εργασία του ο οφειλέτης αλλά και με την εκποίηση της περιουσίας του. Ο οφειλέτης αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει κάθε μήνα στο ύψος και για το χρονικό διάστημα που προσδιορίζει το δικαστήριο μέρος του εισοδήματός τους στους πιστωτές. Αν δεν τηρήσει τις υποχρεώσεις του, δεν επέρχεται η απαλλαγή από τα χρέη. Η τελευταία προϋποθέτει την τήρηση ενός τετράχρονου πλάνου πληρωμών από τον οφειλέτη, βάσει του οποίου θα πρέπει να αποπληρώσει το ελάχιστο ποσοστό των χρεών που έχει καθορίσει το δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη το προσδοκώμενο εισόδημά του και τις βιοτικές ανάγκες του ίδιου και της οικογένειάς του, και το οποίο ποσοστό δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το 10% των χρεών. Θα ήταν, όμως, άδικο και ασύμβατο με τον προστατευτικό σκοπό που έχει ο ίδιος ο νόμος, από την εν λόγω δυνατότητα πτώχευσης να αποκλειστούν πολίτες που αποδεδειγμένα και χωρίς υπαιτιότητά τους στερούνται (επαρκών) εισοδημάτων. Το σχέδιο νόμου επιτρέπει γι' αυτό, σε εξαιρετικές περιπτώσεις και υπό διαρκή παρακολούθηση και ανανεούμενη εκτίμηση της οικονομικής κατάστασης του οφειλέτη, τη δυνατότητα απαλλαγής με χαμηλότερες ή και μηδενικές καταβολές.

Με το άρθρο 9 ρυθμίζεται η διαδικασία ρευστοποίησης περιουσίας και η προστασία της μοναδικής κατοικίας. Η διαδικασία είναι απλούστερη από αυτή της πτώχευσης των εμπόρων. Προβλέπεται ο ορισμός εκκαθαριστή μόνο σε περίπτωση ύπαρξης ρευστοποίησης περιουσίας ή αν αυτή κριθεί αναγκαία για την παρακολούθηση και υποβοήθηση της εκτέλεσης των όρων ρύθμισης ή την εξασφάλιση των συμφερόντων των πιστωτών. Επιβεβαιώνεται η προνομιακή ικανοποίηση από την πώληση του πράγματος απαιτήσεων που διασφαλίζονται με εμπράγματο ασφαλεία. Με τη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 9 εισάγεται η προστασία της πρώτης κατοικίας κατά την διαδικασία ρύθμισης και απαλλαγής από τα χρέη. Ο οφειλέτης μπορεί να ζητήσει την εξαίρεσή της από την περιουσία που ρευστοποιείται για την ικανοποίηση των πιστωτών. Σε αυτή την περίπτωση αναλαμβάνει την υποχρέωση να εξοφλήσει σε χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα είκοσι έτη με περίοδο χάριτος και σε ευνοϊκούς όρους ποσόν οφειλών μέχρι το 85% της εμπορικής αξίας του ακινήτου, όπως αυτή αποτιμάται από το Δικαστήριο.

Σύμφωνα, με το άρθρο 10 αν το δικαστήριο κρίνει ότι δεν υφίσταται μόνιμη αδυναμία του οφειλέτη για αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών του, μπορεί να περιοριστεί σε απλή ρύθμιση των οφειλών και να περατώσει τη διαδικασία. Η ρύθμιση μπορεί να προβλέπει την αναστολή της περιοδικής εξόφλησης της οφειλής μέχρι δύο έτη με υποχρέωση περιοδικής καταβολής μόνο των τόκων κατά το χρονικό αυτό διάστημα των δύο ετών είτε με την κεφαλαιοποίησή τους χωρίς προηγούμενο ανατοκισμό κατά τη λήξη της αναστολής. Ο οφειλέτης δύναται, ιδίως όταν αιφνίδια ή απρόοπτα γεγονότα στο πρόσωπο του ιδίου ή και μέλους της οικογένειάς του οδηγούν σε πρόσκαιρη αδυναμία εξυπηρέτησης των χρεών του, με την αίτησή του να περιοριστεί μόνο σε αίτημα για σύμφωνα με τα παραπάνω ρύθμιση οφειλής. Στην περίπτωση αυτή δεν υποβάλλεται σχέδιο διευθέτησης οφειλών, δεν ακολουθείται η διαδικασία επιδίωξης δικαστικού συμβιβασμού και η συζήτηση της αίτησης προσδιορίζεται σε δικάσιμο εντός δύο μηνών από την κατάθεσή της.

Το άρθρο 11 αναφέρεται στο καθήκον ειλικρινούς δήλωσης του οφειλέτη. Η ευδοκίμηση της διαδικασίας απαλλαγής από τα χρέη προϋποθέτει την υποβολή από τον οφειλέτη ειλικρινών στοιχείων για τα εισοδήματά του, καθώς από δόλο ή βαριά αμέλεια παραβίαση της υποχρέωσης αυτής οδηγεί στην έκπτωση από τα ευεργετήματα του νόμου. Ο καταναλωτής που επιθυμεί να υπαχθεί σε αυτή οφείλει να επιτρέψει την πρόσβαση στα στοιχεία που απεικονίζουν την οικονομική του κατάσταση και τα τρέχοντα εισοδήματά του. Παραβίαση των υποχρεώσεών του από δόλο επιφέρει έκπτωση από τη διαδικασία ρύθμισης και απαλλαγής χρεών και αδυναμία υποβολής νέας αίτησης για ρύθμιση χρεών για δύο έτη.

Το άρθρο 12 προβλέπει την πιστοποίηση της απαλλαγής από το υπόλοιπο των χρεών από το δικαστήριο, αυτεπαγγέλτως ή με αίτηση του οφειλέτη που κοινοποιείται στους πιστωτές. Η εφαρμογή της

διαδικασίας για ρύθμιση και απαλλαγή χρεών δεν απαλλάσσει τον εγγυητή ούτε τους τυχόν εις ολόκληρον υποχρέους, οι οποίοι ωστόσο μπορούν να υπαχθούν στην ίδια διαδικασία εφόσον πληρούν και οι ίδιοι τις προϋποθέσεις του νόμου. Η μη ευδοκίμηση της απαλλαγής συνεπάγεται την αναβίωση της οφειλής, δίχως όμως τους τόκους ανατοκισμού.

Το άρθρο 13 προβλέπει τη σύσταση αρχείου στη Γραμματεία κάθε Ειρηνοδικείου και ενός Γενικού Αρχείου στο Ειρηνοδικείο Αθηνών για την παρακολούθηση των αιτήσεων και την αποτροπή καταχρήσεων, την προστασία των πιστωτών και εφαρμογή των διατάξεων του σχεδίου νόμου. Αυτοί οι επιδιωκόμενοι στόχοι καθορίζουν και την παραμονή στο Αρχείο των αιτήσεων και των αποφάσεων που εκδίδονται επ' αυτών.

Το άρθρο 14 προβλέπει ως μόνα ένδικα μέσα κατά των αποφάσεων του δικαστηρίου την έφεση και την αναίρεση. Το δε άρθρο 15 την αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του πτωχευτικού κώδικα, όπου αυτή επιβάλλεται.

Σύμφωνα με το άρθρο 16 η ρύθμιση χρεών και η απαλλαγή από χρέη δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο επεξεργασίας δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς από πιστωτικά ιδρύματα ή τρίτους για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών και πέντε ετών αντίστοιχα, από το χρονικό σημείο που λήγει η ρύθμιση ή επέρχεται η απαλλαγή.

Το άρθρο 17, με τις μεταβατικές διατάξεις, προβλέπει την έναρξη υποβολής αιτήσεων τέσσερις μήνες μετά την εισαγωγή του νόμου, διάστημα κατά το οποίο, ωστόσο, τα μέρη μπορούν να επιδιώξουν ήδη το εξωδικαστικό συμβιβασμό. Προβλέπεται δε, επιπροσθέτως, η αναστολή των πλειστηριασμών της μοναδικής κατοικίας, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στους οφειλέτες που βρίσκονται σε μόνιμη αδυναμία αποπληρωμής να αξιοποιήσουν την προστατευτική διάταξη της κυρίας κατοικίας, με την εξαίρεση αυτής από τη ρευστοποιήσιμη περιουσία, που εμπεριέχει το σχέδιο νόμου.

Το άρθρο 18 εμπεριέχει την τελική διάταξη για την έναρξη ισχύος του νόμου.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ ΥΠΕΡΧΡΕΩΜΕΝΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Άρθρο 1

Πεδίο Εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου καθορίζουν τις προϋποθέσεις ρύθμισης και απαλλαγής μη εχόντων πτωχευτική ικανότητα φυσικών προσώπων από χρηματικές οφειλές (χρέη). Εξαιρούνται οφειλές από αδικοπραξία που διαπράχθηκε με δόλο, διοικητικά πρόστιμα, χρηματικές ποινές, οφειλές από φόρους και τέλη προς το Δημόσιο και οι εισφορές προς τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης. Δεν επιτρέπεται η απαλλαγή από χρέη που αναλήφθηκαν το τελευταίο έτος πριν την υποβολή της αίτησης για την έναρξη της διαδικασίας κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου.
2. Προϋπόθεση υπαγωγής του οφειλέτη στις διατάξεις του παρόντος νόμου είναι η επελθούσα ή επαπειλούμενη μη δόλια μόνιμη αδυναμία πληρωμής ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών. Την ύπαρξη δόλου αποδεικνύει ο πιστωτής.
3. Απαλλαγή του οφειλέτη από τα χρέη του, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, μπορεί να γίνει μόνο μία φορά.

Άρθρο 2

Διαδικασία εξωδικαστικού συμβιβασμού

1. Προϋπόθεση για την ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου υποβολή αίτησης του οφειλέτη για ρύθμιση οφειλών και απαλλαγή αποτελεί η εκ μέρους του καταβολή προσπάθειας επίτευξης εξωδικαστικού συμβιβασμού με τους πιστωτές του και η αποτυχία αυτής, κατά το τελευταίο πριν την υποβολή της αίτησης εξάμηνο. Τούτο αποδεικνύεται εγγράφως, με τη βεβαίωση της περ. α' της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 4 του παρόντος νόμου. Για τον συμβιβασμό συντάσσεται πρακτικό, το οποίο δύναται να εμφανιστεί προς

επικύρωση ενώπιον του αρμόδιου Ειρηνοδίκη, και το οποίο από την επικύρωσή του αποτελεί τίτλο εκτελεστό.

2. Τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται εντός πέντε εργασιμών ημερών από την υποβολή σε αυτά σχετικού αιτήματος του οφειλέτη να παραδώσουν σ' αυτόν χωρίς επιβάρυνσή του αναλυτική κατάσταση των προς αυτά οφειλών του κατά κεφάλαιο και τόκους.

Άρθρο 3

Αρμόδιο δικαστήριο – Διαδικασία

Αρμόδιο δικαστήριο είναι το Ειρηνοδικείο στην περιφέρεια του οποίου ο οφειλέτης έχει την κυρία κατοικία του, άλλως τη διαμονή του, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας.

Άρθρο 4

Κατάθεση αίτησης και εγγράφων

1. Για την έναρξη της διαδικασίας, ο οφειλέτης καταθέτει αίτηση στον γραμματέα του αρμόδιου κατά το προηγούμενο άρθρο Ειρηνοδικείου. Η αίτηση πρέπει να περιέχει α) κατάσταση της υπάρχουσας περιουσίας του οφειλέτη και των πάσης φύσεως εισοδημάτων του ιδίου και του συζύγου του, β) κατάσταση των πιστωτών του και των απαιτήσεων τους κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα και γ) σχέδιο διευθέτησης οφειλών, που να λαμβάνει υπόψη με εύλογο τρόπο και συσχέτιση τόσο τα συμφέροντα των πιστωτών, όσο και την περιουσία, τα εισοδήματα και την οικογενειακή κατάσταση του οφειλέτη.

2. Με την αίτηση ή εντός μηνός από την υποβολή της ο οφειλέτης υποχρεούται να προσκομίσει:

α) Βεβαίωση του Συνηγόρου του Καταναλωτή, Επιτροπής Φιλικού Διακανονισμού του άρθρου 11 του Ν. 2251/1994 για την προστασία των καταναλωτών (ΦΕΚ 191Α/1994), όπως ισχύει, Ένωσης Καταναλωτών που είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο της παραγράφου 4 του άρθρου 10 του Ν. 2251/1994, όπως ισχύει, δικηγόρου ή άλλου δημόσιου φορέα που συντρέχει τους καταναλωτές σε ζητήματα υπερχρέωσης, από την οποία να προκύπτει η πραγματοποίηση της προσπάθειας εξωδικαστικού συμβιβασμού του άρθρου 2 και η αποτυχία αυτής. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και

Ναυτιλίας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως προσδιορίζονται και οι άλλοι δημόσιοι και ιδιωτικοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς που μπορούν να παρέχουν τη σχετική αρωγή και τη βεβαίωση στους οφειλέτες.

β) Υπεύθυνη δήλωση του οφειλέτη για την ορθότητα και πληρότητα των υπό στοιχεία α και β καταστάσεων της προηγούμενης παραγράφου και των μεταβιβάσεων ακίνητων περιουσιακών στοιχείων που προέβη την τελευταία τριετία.

3. Η συζήτηση της αιτήσεως ορίζεται σε δικάσιμο που απέχει λιγότερο από έξι μήνες από την ημερομηνία καταθέσεως.

4. Ο οφειλέτης με την αίτηση ή εντός μηνός από την υποβολή της αίτησης καταθέτει στη γραμματεία του δικαστηρίου έγγραφα που έχει στη διάθεσή του σχετικά με την υπάρχουσα περιουσία του, τα πάσης φύσεως εισοδήματά του, τους πιστωτές και τις απαιτήσεις τους.

5. Σε περίπτωση που δεν συμπεριληφθεί στην παραπάνω κατάσταση πιστωτής και αυτός δεν ενημερωθεί, η απαίτηση του δεν επηρεάζεται από την πορεία της παρούσης διαδικασίας.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, προτείνονται υποδείγματα των απαιτούμενων πιστοποιητικών, δηλώσεων, καταλόγων ή καταστάσεων και σχεδίων διευθέτησης οφειλών, με σκοπό την απλοποίηση και λυσιτέλεια της διαδικασίας.

Άρθρο 5

Κοινοποίηση της αιτήσεως

1. Ο οφειλέτης κοινοποιεί εντός μηνός από την υποβολή της αίτησης αντίγραφα της αίτησης με ορισμό δικασίμου για τη συζήτηση αυτής, της κατάστασης της υπάρχουσας περιουσίας και των εισοδημάτων του οφειλέτη και του σχεδίου διευθέτησης των οφειλών στους πιστωτές, με πρόσκληση να λάβουν εγγράφως θέση για τα υποβληθέντα στοιχεία και το προτεινόμενο σχέδιο διευθέτησης των οφειλών εντός αποκλειστικής προθεσμίας που λήγει δύο μήνες από την υποβολή της αίτησης. Οι πιστωτές μπορούν να λάβουν γνώση όλων των στοιχείων που εμπεριέχονται στον φάκελο που ανοίγει για τον οφειλέτη με την υποβολή της αίτησης. Οι ως άνω πιστωτές μπορούν εγγράφως να συμφωνήσουν ή να διαφωνήσουν ή να προτείνουν τροποποιήσεις του σχεδίου. Με την πάροδο της προθεσμίας αυτής άπρακτης τεκμαίρεται

ότι ο πιστωτής συμφωνεί με το σχέδιο διευθέτησης των οφειλών. Στην πρόσκληση γίνεται μνεία για τη συνέπεια αυτή.

2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία υπό την οποία η κοινοποίηση των αντιγράφων της προηγούμενης παραγράφου και των αποφάσεων που εκδίδονται στην παρούσα διαδικασία διενεργείται, μετά από αίτημα του οφειλέτη, από το ίδιο το δικαστήριο. Για την αποδοχή του εν λόγω αιτήματος λαμβάνονται ιδίως υπόψη οι δυσχερείς περιστάσεις υπό τις οποίες ο οφειλέτης οδηγήθηκε στην υπερχρέωση και η αδυναμία του να ανταποκριθεί στην κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας.

Άρθρο 6

Αναστολή καταδιωκτικών μέτρων

1. Από την κοινοποίηση της αίτησης αναστέλλονται μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης όλα τα ατομικά κατά του οφειλέτη καταδιωκτικά μέτρα των ανέγγυων πιστωτών, των πιστωτών με εμπράγματη ασφάλεια επί της μοναδικής κατοικίας του οφειλέτη και των εμπραγμάτως επί άλλων περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη ασφαλισμένων πιστωτών, όταν η εμπορική αξία της ασφάλειας τους δεν επαρκεί και κατά το μέτρο που δεν επαρκεί προς ικανοποίηση της ασφαλισμένης απαιτήσεως τους, εκτός αν αποφασίσει άλλως το αρμόδιο ειρηνοδικείο, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων ύστερα από αίτηση πιστωτή. Παύει, επίσης, ο εκτοκισμός των αντίστοιχων οφειλών, θεωρούνται όλες ληξιπρόθεσμες και οι μη εισέτι ληξιπρόθεσμες υπολογίζονται με την τρέχουσα κατά τον χρόνο κοινοποίησης της αίτησης αξία τους.

2. Κατ' απόκλιση των αναφερομένων στην προηγούμενη παράγραφο οφειλές από στεγαστικά δάνεια συνεχίζουν να εκτοκίζονται μέχρι τη συζήτηση της αιτήσεως με το συμβατικό επιτόκιο ενήμερης οφειλής και η αναστολή των καταδιωκτικών μέτρων τελεί υπό την αίρεση της καταβολής από πλευράς του οφειλέτη κάθε τοκοχρεολυτικής δόσης που θα όφειλε να καταβάλει από το χρονικό σημείο κοινοποίησης της αίτησης, χωρίς να υπολογίζονται στο ποσόν αυτής τυχόν προγενέστερες ληξιπρόθεσμες δόσεις.

Άρθρο 7

Δικαστικός Συμβιβασμός

1. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε ημερών που αρχίζει με την πάροδο δύο μηνών από την υποβολή της αίτησης της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του παρόντος, ο οφειλέτης, λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις των πιστωτών, μπορεί να επιφέρει μεταβολές στο αρχικό σχέδιο, προκειμένου να επιτευχθεί συμφωνία όλων των πιστωτών. Οι πιστωτές ενημερώνονται με δική τους επιμέλεια για τις παραπάνω μεταβολές και λαμβάνουν θέση εγγράφως επί του αναμορφωθέντος σχεδίου εντός είκοσι ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής τροποποιημένου σχεδίου. Τροποποίηση του σχεδίου μπορεί να λάβει χώρα μόνο μία φορά.

2. Αν κανένας πιστωτής δεν προβάλει αντιρρήσεις επί του σχεδίου διευθέτησης οφειλών ή συγκατατίθενται όλοι σε αυτό, θεωρείται ότι ο συμβιβασμός έχει γίνει αποδεκτός. Το δικαστήριο επικυρώνει το σχέδιο με απόφασή του, το οποίο αποκτά πλέον ισχύ δικαστικού συμβιβασμού. Η αίτηση για την απαλλαγή από τα χρέη θεωρείται ανακληθείσα.

3. Αν συγκατατίθενται στο σχέδιο πιστωτές με απαιτήσεις που υπερβαίνουν το ήμισυ του συνολικού ποσού των απαιτήσεων, το δικαστήριο, μετά από αίτηση του οφειλέτη ή οποιουδήποτε από τους πιστωτές που διατυπώνεται μέχρι τη συζήτηση, υποκαθιστά τη συγκατάθεση πιστωτή ή πιστωτών που αντιτίθενται στο συμβιβασμό, εφόσον κρίνει αβάσιμους τους λόγους για τους οποίους αρνούνται να συγκατατεθούν. Στην περίπτωση αυτή θεωρείται ότι επήλθε ο συμβιβασμός και η αίτηση για την απαλλαγή από τα χρέη θεωρείται ομοίως ανακληθείσα.

4. Σε περίπτωση αμφισβήτησης απαίτησης από οφειλέτη ή οποιονδήποτε πιστωτή το δικαστήριο αποφασίζει για την παραδοχή αυτής ως προς την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου και την ένταξή της στη ρύθμιση των οφειλών κατά τα επόμενα άρθρα.

5. Η υποκατάσταση της συγκατάθεσης πιστωτή δεν μπορεί να γίνει όταν:

(α) η απαίτηση του πιστωτή, που αντιτίθεται, δεν ικανοποιείται σε ανάλογο με τις λοιπές απαιτήσεις βαθμό ή (β) σε περίπτωση εφαρμογής του σχεδίου, ο πιστωτής, που αντιτίθεται, προβλέπεται ότι θα περιέλθει σε δυσμενέστερη οικονομικά θέση από αυτήν στην οποία θα περιερχόταν, αν συνεχίζόταν η διαδικασία απαλλαγής του οφειλέτη από τα χρέη.

6. Σε περίπτωση μη ένταξης στο σχέδιο διευθέτησης των οφειλών απαίτησης μη εμπραγμάτως ασφαλισμένου πιστωτή, στον οποίο ωστόσο κοινοποιήθηκαν η αίτηση και το σχέδιο, η απαίτηση θεωρείται

αποσβεσθείσα, αν ο πιστωτής δεν την αναγγείλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1.

7. Οι πιστωτές δεν αποκτούν απαίτηση κατά του οφειλέτη για τα έξοδα και τις δαπάνες, που δημιουργούνται από τη διαδικασία και το σχέδιο διευθέτησης οφειλών.

Άρθρο 8

Δικαστική ρύθμιση χρεών με απαλλαγή από χρέη

1. Αν το σχέδιο δεν γίνεται δεκτό από τους πιστωτές κατά τη διάταξη της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου ή αν εκδηλώθηκαν αντιρρήσεις κατά του σχεδίου διευθέτησης των οφειλών και δεν υποκαθίστανται αυτές σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο άρθρο, το δικαστήριο ελέγχει αυτεπάγγελα αν πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη ρύθμιση των χρεών και απαλλαγή του οφειλέτη. Αν απορρίψει την αίτηση του οφειλέτη δεν μπορεί να υποβληθεί νέα αίτηση πριν την πάροδο έξι μηνών.

2. Αν τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη δεν είναι επαρκή, το δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη τα πάσης φύσεως εισοδήματα του, ιδίως εκείνα από την προσωπική του εργασία, τη δυνατότητα συνεισφοράς του συζύγου, και σταθμίζοντας αυτά με τις βιοτικές ανάγκες του ιδίου και των προστατευομένων μελών της οικογενείας του, τον υποχρεώνει να καταβάλλει μηνιαίως και για χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών ορισμένο ποσό προς ικανοποίηση των απαιτήσεων των πιστωτών του συμμέτρως κατανεμόμενο. Η καταβολή του ποσού αυτού γίνεται απευθείας στους πιστωτές. Σε κάθε περίπτωση, μέχρι τη λήξη της παραπάνω περιόδου πρέπει να εξοφλείται ποσοστό τουλάχιστον δέκα επί τοις εκατό του συνόλου των οφειλών του, στο ύψος που αυτές ανέρχονται κατά το χρόνο κοινοποίησης της αίτησης της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του παρόντος, ειδικά δε για απαιτήσεις από στεγαστικά δάνεια στο ύψος που αυτές ανέρχονται κατά το χρόνο συζήτησης της αίτησης.

3. Με αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή μπορεί να τροποποιείται η παραπάνω απόφαση ρύθμισης χρεών ως προς το ύψος των μηνιαίων καταβολών, όταν τούτο δικαιολογείται από μεταγενέστερα γεγονότα ή μεταβολές της περιουσιακής κατάστασης και των εισοδημάτων του οφειλέτη.

4. Στις εξαιρετικές περιπτώσεις χρόνιας ανεργίας, προβλημάτων υγείας, ανεπαρκούς για την κάλυψη στοιχειωδών βιοτικών αναγκών εισοδήματος του οφειλέτη ή άλλων ίδιας τουλάχιστον βαρύτητας εξαιρετικών λόγων είναι δυνατός ο προσδιορισμός μικρότερου ύψους ή και μηδενικών καταβολών, ακόμα κι αν δεν προκύπτει το προβλεπόμενο ανωτέρω ελάχιστο ποσοστό εξόφλησης. Το δικαστήριο

επανεξετάζει κάθε οκτώ μήνες ή και νωρίτερα, αυτεπάγγελτα ή μετά από αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή, αν εξακολουθούν να συντρέχουν οι παραπάνω προϋποθέσεις, επαναρυθμίζοντας τις οφειλόμενες καταβολές.

5. Η δικαστική δαπάνη συμψηφίζεται πάντοτε εκατέρωθεν.

Άρθρο 9

Διαδικασία ρευστοποίησης περιουσίας - Προστασία μοναδικής κατοικίας

1. Σε περίπτωση ύπαρξης ρευστοποιήσιμης περιουσίας, η εκποίηση της οποίας κρίνεται απαραίτητη για την ικανοποίηση των πιστωτών, ή όταν το δικαστήριο κρίνει αναγκαία την παρακολούθηση και υποβοήθηση της εκτέλεσης των όρων ρύθμισης των οφειλών για την απαλλαγή του οφειλέτη από τα χρέη ή την εξασφάλιση των συμφερόντων των πιστωτών, ορίζεται εκκαθαριστής. Εκκαθαριστής μπορεί να ορίζεται το πρόσωπο που προτείνει η πλειοψηφία των πιστωτών και των πιστώσεων ή πρόσωπο από τον κατάλογο των πραγματογνωμόνων του άρθρου 371 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Έργο του εκκαθαριστή είναι το προσδιοριζόμενο ειδικά με την απόφαση του διορισμού του και, εν πάση περιπτώσει, η διαχείριση της περιουσίας του οφειλέτη, η διασφάλισή της σε όλο το νόμιμο ύψος της χάριν των πιστωτών, η πρόσφορη εκποίησή της, η προνομιακή ικανοποίηση των εχόντων εμπράγματα ασφάλεια στο εκποιούμενο πράγμα πιστωτών και η σύμμετρη ικανοποίηση των ανέγγυων πιστωτών. Οι διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα περί συνδίκου εφαρμόζονται αναλόγως και στον εκκαθαριστή.

2. Ο οφειλέτης μπορεί να υποβάλει στο δικαστήριο πρόταση εκκαθάρισης ζητώντας την εξαίρεση της εκποίησης βεβαρημένου ή μη με εμπράγματα ασφάλεια ακινήτου, που χρησιμεύει ως μοναδική κατοικία του, εφόσον τούτο δεν υπερβαίνει σε έκταση το προβλεπόμενο από τις ισχύουσες διατάξεις όριο αφορολόγητης απόκτησης πρώτης κατοικίας, προσαυξημένο κατά τριάντα τοις εκατό. Στην περίπτωση αυτή το δικαστήριο ρυθμίζει την ικανοποίηση απαιτήσεων των πιστωτών, πέραν αυτής που ορίζεται στη διάταξη της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου, μέχρι συνολικού ποσού ανερχομένου στο 85% της εμπορικής αξίας του ακινήτου της μοναδικής κατοικίας, όπως αυτή αποτιμάται από το δικαστήριο. Η ρύθμιση μπορεί να προβλέπει και περίοδο χάριτος. Η εξυπηρέτηση της οφειλής γίνεται με επιτόκιο που δεν υπερβαίνει αυτό της ενήμερης οφειλής ή το μέσο επιτόκιο στεγαστικού δανείου με κυμαινόμενο επιτόκιο που ίσχυε σύμφωνα με το στατιστικό δελτίο της Τράπεζας της Ελλάδος κατά τον τελευταίο

μήνα για τον οποίο υφίσταται μέτρηση, αναπροσαρμοζόμενο με επιτόκιο αναφοράς αυτό των Πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, και χωρίς ανατοκισμό. Οι απαιτήσεις των εχόντων εμπράγματα ασφάλεια στο ακίνητο πιστωτών κατατάσσονται προνομιακά και κατά την τάξη τους στην υπό ρύθμιση οφειλή. Για το προσδιορισμό της περιόδου τοκοχρεολυτικής εξόφλησης της κατά τα ανωτέρω οριζόμενης συνολικής οφειλής λαμβάνεται υπόψη η διάρκεια των συμβάσεων δυνάμει των οποίων χορηγήθηκαν στον οφειλέτη πιστώσεις. Η περίοδος πάντως αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τα είκοσι έτη. Η μη τήρηση των υποχρεώσεων της παρούσης παραγράφου επιτρέπει στον πιστωτή την έναρξη διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη και της μοναδικής κατοικίας του.

Άρθρο 10

Δικαστική ρύθμιση χρεών χωρίς απαλλαγή από χρέη

1. Αν η επελθούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία του οφειλέτη πληρωμής ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών είναι μη δόλια και πρόσκαιρη και τα περιουσιακά στοιχεία και τα προσδοκώμενα εισοδήματά του είναι επαρκή για την ικανοποίηση των πιστωτών, το δικαστήριο μπορεί να προβεί απλώς σε ρύθμιση των οφειλών, που υφίστανται κατά την ημερομηνία κοινοποίησης της αίτησης στους πιστωτές, περατώνοντας έτσι τη διαδικασία. Η ρύθμιση μπορεί να προβλέπει την αναστολή της περιοδικής εξόφλησης της οφειλής μέχρι δύο έτη με υποχρέωση περιοδικής καταβολής μόνο των τόκων κατά το χρονικό αυτό διάστημα των δύο ετών είτε με την κεφαλαιοποίησή τους χωρίς προηγούμενο ανατοκισμό κατά τη λήξη της αναστολής. Οι τόκοι υπολογίζονται με το συμφωνημένο επιτόκιο ενήμερης οφειλής, το οποίο πάντως δεν μπορεί να υπερβαίνει το νόμιμο ανώτατο δικαιοπρακτικό επιτόκιο, χωρίς ανατοκισμό. Για τον προσδιορισμό της περιόδου τοκοχρεολυτικής εξόφλησης λαμβάνονται υπόψη η διάρκεια των συμβάσεων δυνάμει των οποίων χορηγήθηκαν στον οφειλέτη οι πιστώσεις και η διάρκεια της αναστολής ή περιόδου χάριτος που χορηγείται από το δικαστήριο. Το δικαστήριο μπορεί να ανακαλέσει ή να τροποποιήσει την απόφαση αυτή οποτεδήποτε μετά από αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή, εφόσον δεν εξυπηρετείται η ρύθμιση.

2. Ο οφειλέτης δύναται με την αίτηση που υποβάλλει κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του παρόντος, ιδίως όταν αφηνίδια ή απρόοπτα γεγονότα στο πρόσωπο του ιδίου ή και μέλους της οικογένειάς του οδηγούν σε πρόσκαιρη αδυναμία εξυπηρέτησης των χρεών του, να περιοριστεί μόνο στο αίτημα για ρύθμιση οφειλής σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο και σε ορισμένους πιστωτές.

Στην περίπτωση αυτή δεν υποβάλλεται σχέδιο διευθέτησης οφειλών, δεν ακολουθείται η διαδικασία επιδίωξης δικαστικού συμβιβασμού και η συζήτηση της αίτησης προσδιορίζεται σε δικάσιμο εντός δύο μηνών από την κατάθεσή της.

Άρθρο 11

Καθήκον ειλικρινούς δήλωσης

1. Αυτός που ζητεί την υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος νόμου οφειλέτης, έχει την υποχρέωση να υποβάλει ειλικρινή δήλωση περί των περιουσιακών στοιχείων και εισοδημάτων του. Παράβαση της υποχρέωσης αυτής από δόλο ή βαριά αμέλεια, την οποία μπορεί να επικαλεσθεί οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον, συνεπάγεται, με την επιφύλαξη τυχόν ποινικής ευθύνης, την απόρριψη του αιτήματος για ρύθμιση χρεών και απαλλαγή σύμφωνα με το άρθρο 6 ή την έκπτωση από την ήδη διαταχθείσα ρύθμιση και την απαλλαγή από τα χρέη. Η αίτηση αυτή μπορεί να υποβληθεί μέχρι και δύο έτη μετά την κήρυξη της απαλλαγής του οφειλέτη από τα χρέη. Πριν την πάροδο δύο ετών από την κατά τα παραπάνω αιτιολογημένη απόρριψη ή έκπτωση είναι απαράδεκτη η υποβολή νέας αίτησης.

2. Ο οφειλέτης υποχρεούται να επιτρέπει στους πιστωτές την πρόσβαση σε στοιχεία που απεικονίζουν την οικονομική του κατάσταση και τα τρέχοντα εισοδήματά του. Παράβαση της υποχρέωσης αυτής από δόλο ή βαριά αμέλεια μπορεί, κατά την κρίση του δικαστηρίου, να επιφέρει την απόρριψη της αίτησης για ρύθμιση χρεών.

3. Με αίτηση οποιουδήποτε από τους πιστωτές στους οποίους έχει πραγματοποιηθεί η κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 5 κοινοποίηση, που διαβιβάζεται μέσω του αρμόδιου Εισαγγελέα, ο εργοδότης, η αρμόδια υπηρεσία και ο αρμόδιος οικονομικός έφορος είναι υποχρεωμένοι να δίνουν κάθε χρήσιμη πληροφορία για την περιουσιακή κατάσταση και τα εισοδήματα του οφειλέτη.

Άρθρο 12

Απαλλαγή από υπόλοιπα χρεών

1. Η κανονική εκ μέρους του οφειλέτη εκτέλεση των διαλαμβανομένων στην απόφαση που εκδίδεται σε εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του παρόντος επιφέρει, με την επιφύλαξη των οριζομένων

στην παράγραφο 2 του άρθρου 9 του παρόντος, την απαλλαγή του από κάθε τυχόν υφιστάμενο υπόλοιπο οφειλής έναντι των πιστωτών, των οποίων τις απαιτήσεις αφορούσε η απόφαση. Το δικαστήριο, αυτεπαγγέλτως ή με αίτηση του οφειλέτη που κοινοποιείται στους πιστωτές πιστοποιεί την απαλλαγή του από το υπόλοιπο των χρεών.

2. Η εφαρμογή της διαδικασίας του παρόντος νόμου δεν απαλλάσσει τον εγγυητή ούτε τους τυχόν εις ολόκληρον υποχρέους. Ο οφειλέτης απαλλάσσεται έναντι των εγγυητών ή των τυχόν εις ολόκληρον οφειλετών ή άλλων δικαιούχων σε αναγωγή.

3. Σε περίπτωση που δεν ευοδωθεί η απαλλαγή από τα χρέη κατά τη διαδικασία του παρόντος νόμου, οι απαιτήσεις των πιστωτών επανέρχονται στο ύψος στο οποίο θα βρίσκονταν αν δεν είχε υποβληθεί η αίτηση της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του παρόντος, αποκλεισμένου του ανατοκισμού από την κοινοποίηση της αίτησης αυτής και αφαιρουμένων των τυχόν καταβολών που έχουν πραγματοποιηθεί.

Άρθρο 13

Τήρηση Αρχείου Αιτήσεων

1. Στη Γραμματεία κάθε Ειρηνοδικείου τηρείται αλφαβητικό αρχείο των προσώπων που έχουν υποβάλει αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, στο οποίο εγγράφονται τα ονόματα των αιτούντων, η πορεία των αιτήσεών τους και οι αποφάσεις που εκδίδονται επ' αυτών. Στο Ειρηνοδικείο Αθηνών τηρείται Γενικό Αρχείο, στο οποίο καταχωρούνται τα ανωτέρω στοιχεία για ολόκληρη τη χώρα. Από το αρχείο διαγράφονται ένα έτος μετά την υποβολή των αιτήσεων όλα τα στοιχεία που τηρούνται γι' αυτές, εφόσον οι αιτήσεις απορριφθούν αμετάκλητα, ανακληθούν ή καταλήξουν σε δικαστικό συμβιβασμό σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 7 του παρόντος. Οι λεπτομέρειες τήρησης των αρχείων αυτών καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

2. Το Ειρηνοδικείο ελέγχει αυτεπαγγέλτως στα παραπάνω αρχεία πριν την συζήτηση αιτήσεως οφειλέτη που υποβάλλεται κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του παρόντος ότι γι' αυτόν δεν εκκρεμεί άλλη αίτηση και δεν έχει εκδοθεί απόφαση για ρύθμιση με απαλλαγή από χρέη.

Άρθρο 14

Ένδικα μέσα

Οι αποφάσεις του δικαστηρίου υπόκεινται σε έφεση και σε αναίρεση σύμφωνα με το άρθρο 560 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 15

Αναλογική εφαρμογή διατάξεων

Για τη ρύθμιση και απαλλαγή χρεών φυσικών προσώπων εφαρμόζονται, όπου επιβάλλεται, με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος, οι διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα.

Άρθρο 16

Επιτρεπτός χρόνος τήρησης και χρήσης δεδομένων

Ο χρόνος τήρησης από τα πιστωτικά ιδρύματα ή τρίτους χάριν αυτών δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, που αναφέρονται στην διαδικασία ρύθμισης χρεών με απαλλαγή από χρέη, δεν μπορεί να υπερβαίνει το χρονικό διάστημα των πέντε ετών από την επέλευση της απαλλαγής από τα χρέη κατά το πρώτο εδάφιο της πρώτης παραγράφου του άρθρου 12 του παρόντος. Σε περίπτωση ρύθμισης χρεών χωρίς απαλλαγή από χρέη κατά το άρθρο 10 του παρόντος, ο χρόνος τήρησης των δεδομένων δεν μπορεί να υπερβαίνει το χρονικό διάστημα των τριών ετών από την έκδοση της απόφασης ρύθμισης.

Άρθρο 17

Διαγραφή απαιτήσεων

Όταν ο παρών νόμος αφορά απαιτήσεις πιστωτικών ιδρυμάτων, εφαρμόζεται ως προς αυτά και το άρθρο 30 παρ. 10 του ν. 2789/2000.

Άρθρο 18

Μεταβατικές διατάξεις.

1. Για έξι μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως απαγορεύεται ο πλειστηριασμός ακινήτου που χρησιμεύει ως μοναδική κατοικία του οφειλέτη και δεν υπερβαίνει την προβλεπομένη στην παράγραφο 2 του άρθρου 9 έκταση.
2. Αιτήσεις του άρθρου 4 μπορούν να υποβληθούν μετά την πάροδο τεσσάρων μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 19

Τελική διάταξη

Με την επιφύλαξη της δεύτερης παραγράφου του προηγούμενου άρθρου η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.